

„Stajerc“ izhaja vsaki petek, datiran z dnevom naslednje nedelje.

Naročnina velja za Avstrijo: za celo leto 4 krome, za Ogrsko 5 K 50 vin. za celo leto; za Nemčijo stane za celo leto 6 kron, za Ameriko pa 8 kron; za drugo inozemstvo se računari naročnino z ozirom na visokost poštnine. Naročnino je plačati naprej. Posamezne štev. se prodajajo po 8 v.

Uredništvo in upravnništvo se nahajata v Ptuj, gledališko poslopje štev. 3.

Dopisi dobrodošli in se sprejemajo zastoj, ali rokopise se ne vrača. Uredniški zaključek je vsak torek zvečer.

Za oznanila uredništvo ni odgovorno. Cena oznanil (inserterov) je za celo stran K 80— za 1/2 strani K 40— za 1/4 strani K 20— za 1/8 strani K 10— za 1/16 strani K 5— za 1/32 strani K 2 50 za 1/64 strani K 1.— Pri večkratnem oznanilu se cena primerno zniža.

Štev. 3.

V Ptuj v nedeljo dne 17. januarja 1915.

XVI. letnik.

Svetovna vojska.

Odstop ministra za zunanje zadeve grofa Berchtolda. — Grof Burian novi minister. — Na severnem bojišču v kljub slabemu vremenu počasno napredovanje proti umikajočim se Rusom. — Na Francoskem in v Belgiji vsi sovražnikovi napadi krvavo odbiti. — 16 nemških letalnih strojev nad Londonom. — Italija in Rumunska pred mobilizacijo?

Kaj je v Galiciji in na Poljskem? Dosegli smo tam uspehe, kakor jih svetovna zgodovina še nepozna in kakor jih bodo še le poznejširodovi cenili. To dejstvo, ki je izredno častno za naše armade, pričenjajo zdaj že najhujši naši sovražniki priznavati. Stvar je namreč ta-le: Rusija vrgla je vso svojo velikansko premoč čez avstro-ogrske in vzhodno pruske meje. Mislila je, da bode ta premoč zadostovala, da vrže obrambene čete na Pruskem in našo armado ter gališki trdnjavi Przemysl in Krakovo. S to zmago imeli bi Rusi fakično pot proti Berlinu in Dunaju odprto. Ali — računali so brez krčmarja.

Na vzhodnem Pruskem jih je slavni nemški feldmaršal Hindenburg v raznih krvavih bitkah grozovito pretepel. Vrgel jih je z naravnost čudežno močjo nazaj in zdaj stoji njegova zmagovita armada v kljub težavnemu zimskemu vremenu tik Varšave. Kmalu bode začelo oblegovanje te največje ruske trdnjave na Poljskem in — z zavzetjem te trdnjave bode prvi važni in odočilni oddelek te grozovite vojne končan! Naša avstro-ogrska armada pa je z obdovanja vredno hrabrostjo, kakor priznava danes že vso inozemstvo, zabranila najprva ruski premoči prodiranje sovražnika. Spremenila je parkrat bliskoma svojo fronto, odbila napade na trdnjave in zapričela železno ofenzivo, pred katero se mora polagoma tudi ruski sovražnik umakniti. Pot v Budimpešto, na Dunaj in v Berlin je zaprta. Odprta pa je pot v Varšavo in čez Varšavo naprej! Železni ruski kolos je torej premagan in junaštvo pravice zmagalo je nad azijskim divjaštvom v službi podle Anglije stoječih moskovitskih zatiralec...

Najvažnejši dogodek zadnjega tedna je pač odstop našega ministra za zunanje zadeve grofa Berchtolda. O vzrokih tega odstopa, ki so glasom uradnih poročil osebnega značaja, se danes še ne more govoriti. Vsekakor dokazuje ta odstop, da stojimo na severnem bojišču izredno dobro, ker drugače bi bile take velevažne politične izmenjave v tako usodepolnih trenutkih nemogoče. Novi zunanji naš minister grof Burian znan je kot energični mož in prijatelj žilavega ogrskega ministra grofa Tisze. Upajmo, da mu bode v našem interesu sreča mila.

Na Srbskem vlada v splošnem mir in se še ni zapričela nobena važnejša nova akcija. Srbi pač sami že čutijo, da s tem ni njih kaznovanje odpravljeno, marveč le za poznejši čas določeno.

Francozi, Belgijci in Angleži poskusili so v zadnjem času zopet celo vrsto ljutih napadov zoper velikansko nemško fronto, ki pa se je izkazala kot skala, na katero se naravnost brezuspešno strelja. Vsi sovražnikovi napadi so se izjalovili! In to pomeni mnogo, kajti nemška armada se mora braniti na več strani...

Prvo veliko grožnjo iz zraka so Angleži tudi že doživeli. Te dni namreč pokazalo se je nad iztokom reke Themse pri Londonu iz 16 letalnih strojev obstoječe nemško zračno brodoge. Vsled megle se je sicer napad na London izjalovil. Ali angleške postojanke v Dünkirchenu so bile bombardirane, — in angleški ter francoski letalni stroji se pred to zračno flotiljo niti pokazati niso upali. To je vsekakor jako značilno in obenem je to grožnja za Anglijo, ki je vedno mislila, da se njeni zemlji ne more noben nasprotnik približati. Boj Anglije odnosno

boj proti tej kramarsko-zločinski državi zatiralec se bode šele pričel. „Gott strafe England“, kriči danes ves civilizirani svet in ta beseda se bode zdejstvala nad tisto britansko prostitutko, ki ima v prvi vrsti grozovite posledice te vojne na svoji vesti.

Lepo in zmagovito napreduje tudi Turčija v svojih bojih zoper Rusijo v Kavkazu in zoper Anglijo v Egiptu.

Zanimive ste sicer še dve vesti zadnjega tedna. Splošno se namreč govori — brez da bi bilo to doslej uradno potrjeno! — da mobilizira Rumunska ter Italija. To bi pomenilo seveda zopet veliko spremembo položaja. Neznano je, na katero stran se bosta nagnili te dve nam doslej jako prijazni državi. Ali upati je, da njih eventualni nastop ne bode nam in naši nemški zaveznici v škodo. Kakor vse kaže, jasni se vesoljno-politično obzorje in čeprav še ni pričakovati tako kmalu konec te ogromne svetovne vojne, vendar imamo z vsakim dnevom večje upanje, da bomo ostali v tej borbi — zmagovalci. Bog nam v to pomagaj!

Pet mesecev vojne.

„Aftenbladet“ prinaša to le razmotravanje: Po skoraj petmesečni vojni je pred vsem eno jasno: Nenadno se je končalo prodiranje ruskih vojnih sil, na katero so Angleži in Francozi tako upali. Zopetna ruska ofenziva je sedaj nemogoča. In če bo Hindenburg kmalu obračunal z Rusi, bodo mogli Nemci na stotisoče najboljših in najbolj preizkušenih čet postaviti iz vzhodnega na zahodno bojišče, da pospešijo odločitev Nemčiji v prilog. Na končno odločitev v prilog Nemčiji ne bo treba predolgo čakati. Tudi ne

bo videla Rusija, da se donavska monarhija razruši, marveč jo bo videla konsolidirano. Francoski načrt revanše ne bo nikdar dosegel zopetne pridobitve Alzacije in Lotarinške, nasprotno je zelo dvomljivo, ali bo obdržala Francija svoje premogoke na skrajnem severo-vzhodu. Anglija pa bo morala v bodoče trpeti memško zastavo kot konkurentinjo na morjih.

Avstrijsko uradno poročilo od sobote.

K.-B. Dunaj, 9. januarja. — Uradno se razglša:

9. januarja opoldne.

Na zahodnem Gališkem, kjer si stojijo nasprotniki večinoma v najbližjih distancah nasproti, se je včeraj ponočni napad sovražnika na visočinah severno-vzhodno Zakliczyna zavrnilo.

Severno Visle traja boj s topovi naprej. Cerkev večje vasi na Rusko-Poljskem smo morali s kanoni obstreliti in na ta način zažgati, ker so Rusi na cerkvenem stolpu strojne puške postavili.

V južni Bukovini in v Karpatih samo male praske.

Namestnik generalštabnega šefa: v. Höfer, fml.

Nemško poročilo z vzhodnega bojišča od sobote.

K.-B. Berlin, 9. januarja. Wolffov urad javlja:

Veliki glavni stan dne 9. januarja:

Vzhodno bojišče: Položaj na vzhodu je ob trajno slabem vremenu neizpremenjen. Naš plen z dne 7. januarja se je povišal na 2000 vjetnikov in 7 strojnih pušk.

Vrhovno armadno vodstvo.

Avstrijsko poročilo od nedelje.

K.-B. Dunaj, 10. januarja. Uradno se razglša:

Splošni položaj se ni spremenil.

Južno Visle obstreljevali so Rusi včeraj naše postojanke brez uspeha. Zlasti so streljali proti neki od nas zasedeni visočini severno-vzhodno Zakliczyna.

Severno Visle besni deloma hudi boj s kanoni.

Poskus sovražnika, prekoračiti z manjšimi močmi reko Nido, se je ponesrečil.

V Karpatih vlada mir.

Dva pojasnila oddelka sovražnika, ki sta se upala v Bukovini preblizu naši liniji predstraž, bila sta razpršena od ognja naših strojnih pušk ter naše artiljerije.

Na južnem bojišču kratki boj s topovi vzhodno od Trebinja do meje napredujočih lastnih postojank.

Namestnik generalštabnega šefa: pl. Höfer, fml.

Nemško poročilo od nedelje.

K.-B. Berlin, 10. januarja. Iz Velikega glavnega stana se nam danes poroča:

Zahodno bojišče. Slabo vreme je tudi včeraj trajalo. Reka Lys je na nekaterih krajih do širokosti 800 metrov iz brega stopila.

Sovražni poskusi, da bi se nas iz naših postojank pri Nieuportu pognalo, so se izjalovili.

Severno-vzhodno Soissons a ponovili so Francozi svoje napade, ki so bili včeraj vsi pod velikim izgubami za nasprotnike zavrjeni. Čez 130 vjetnikov ostalo je v naših rokah. Boji se tam danes nadaljujejo.

Zahodno in vzhodno Perthesa (severno-vzhodno tabora v Chalonsu) so Francozi zopet hudo napadli. Napadi pa so se pod jako težkimi izgubami za Francoze izjalovili. Napravili smo okoli 150 vjetnikov.

V Argonah smo nadalje zemlje pridobili. Tukaj in v pokrajini Apremont (severno Tonla) trajajo boji še naprej.

Dne 8. januarja zvečer poskusili so Fran-

cozi zopet, pridobiti v nočnem napadu vas Ober-Burnhaupt. Napad se je popolnoma izjalovil.

Naši vojaki napravili so nadalje 230 Francozov za vjetnike in so zaplenili 1 strojno puško. Tako se je plen v Ober-Burnhauptu na 2 oficirja, 420 mož vjetnikov in 1 strojno puško povečal.

Francozi so imeli tudi tukaj velike izgube. Velika množina mrtvih in ranjenih leži pred fronto in v sosednih gozdih.

Včeraj so se vršili v Zgornji Alzaciji le manjši boji.

Proti polnoči zavrnilo so naši vojaki pri Nieder-Aspachu neki francoski napad.

Vzhodno bojišče. Vreme se še ni izboljšalo.

Na vsej vzhodni fronti ostal je položaj nespremenjen.

Manjši ruski napadi južno Mawe bili so odbiti.

Najvišje armadno vodstvo.

Avstrijsko poročilo od srede.

K.-B. Dunaj, 13. januarja. Uradno se danes razglša:

Napade, ki jih nasprotnik vedno zopet na spodnji Nido poskuša, so naperjeni zlasti proti neki v naši odporni liniji ležeči vasi. Podpirana od močnega artiljerijskega ognja na celi fronti poskuša sovražna infanterija naprejprostor pridobiti, da bi v to vas vdrla, kar pa se pod težkimi izgubami ponesreči.

Pred lastnimi postojankami v Galiciji in Karpatih vlada večinoma mir.

Megla in sneženje pospešujejo manjša podjetja naših vojakov, ki so vodila v raznih krajih do posrečenih napadov in prask.

Tudi na južnem bojišču je v splošnem mir. Le neznatni obmejni boji.

Namestnik generalštabnega šefa: pl. Höfer, fml.

Nemško poročilo od srede.

K.-B. Berlin, 13. januarja. Iz velikega glavnega stana se poroča:

Zahodno bojišče. V pokrajini pri Nieuportu vršil se je hudi artiljerijski boj, katerega posledica je bilo izpraznenje sovražnih strelnih jarkov pri Palingeburgu.

Sovražni napadi v kanalu La Bassée se so končno zavrjeni.

Francoski napadi na La Boisselle in visočine od Nouvreona bili so odbiti.

Včerajšnjim brezuspešnim napadom Francozov na visočini pri Crony sledil je nemški protinapad, ki je končal s popolnim porazom Francozov in z očiščenjem visočin severno-vzhodno Cuffièsa ter severno Cronyja.

Naši vojaki zasedli so dve francoski postojanki, napravili 1700 vjetnikov in zaplenili 4 tope ter več strojnih pušk.

Francoski sapèrski napad v pokrajini južno St. Mihiela bil je uspešno zavrjen. Naši vojaki zasedli so visočine severno in severno-vzhodno Nomenyja. V Vogezijah je položaj nespremenjen.

Vzhodno bojišče. Položaj na vzhodu se včeraj ni spremenil.

Najvišje armadno vodstvo.

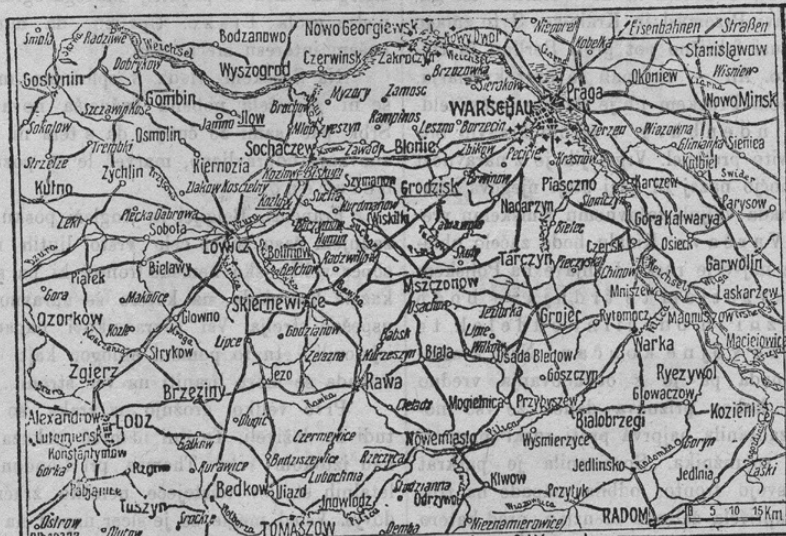
Civilno prebivalstvo odide iz Belgrada.

Iz Niša se poroča: Srbska vlada izdala je za prebivalstvo v Belgradu razglas, v katerem se z ozirom na vojaško-taktične vzroke civilnemu prebivalstvu prepoveduje nadaljno bivanje v Belgradu. — Srbsko ošabno gospodo prešinja torej polagoma strah . . .

Štedenje s pridelki.

K.-B. Dunaj, 11. januarja. Da se krijejo naše potrebe in da ne pride do pomanjkanja pridelkov, ki se uporabljajo za kruh, so bili sicer že storjeni koraki, ki pa morejo biti uspešni samo, če pripomore tudi prebivalstvo s štedenjem. Zlasti mladini je treba vcepiti spoznanje, da je treba štediti, katero nalogo naj prevzamejo šole. Razdelila se bo šolam tudi spomenica, ki se glasi: Tedne in mesece že stoji naši bratje na bojišču in se bojujejo za domovino. Gotovo se našim sovražnikom ne bo posrečilo, premagati naših hrabrih, junaških vojakov na bojišču. Sedaj pa nas skušajo pritisniti z lakoto s tem, da nam hočejo zapreti dovoz iz dežel, ki nam niso sovražne. Tudi ta poskus se bo izjalovil. Dosti živim imamov v deželi, da lahko čakamo do prihodnje žetve, če bomo le štedili. V tem oziru lahko tudi pomagati vi, da se konča boj z zmago. Vaša sveta dolžnost je, da ničesar, kar se da zavžiti, ne omalovažujete in da štedite z živili, drvami in premogom. S tem ne dokažete samo svoje ljubezni do domovine, marveč pomagati tudi svojim

Proti Varšavi.

Prinašamo danes sliko oziroma zemljevid okolice in blizu ležečega ozemlja ruske velike trdnjave Varšave. Kakor vse kaže, bodejo namreč nemški armadni oddelki kmalu zapričeli z obleganjem te največje ruske trdnjave na Poljskem. S padcem Varšave bode prvi odločilni udarec zoper Ruse storjen. Z ozirom na naša uradna poročila, ki jih objavimo v vsaki številki, bode ta mali a natančni zemljevid cenjenim čitateljem gotovo dopadel.

staršem v tem težkem času. Bodite torej štedljivi s kruhom, ki nam ga da Bog. Če boste božji dar primerno spoštovali, vam vsakdanjega kruha ne bo nikdar primanjkovalo in nikdar ne boste lačni. Nobenega koščeka kruha ne vrzite v stran, tudi če ni več svež. Ne režite si več kruha, kakor ga morete snesti. Mislite na vojake na bojišču, ki bi bili pogosto srečni, če bi imeli kruh, ki ga morda vi omalovažujete! Štedite tudi s krompirjem. Kuhati ga je v oblicah in šele potem olupiti. Kdor jih prej olupil in potem skuba, zapravlja. Kuhinjskih odpadkov ne gre metati stran. Ostanke mesa, sčuvjaja in krompirja je porabiti za prehrano perutnine, ali pa dajte odpadke kmetom, da morajo pitati prašiče. Otroci, štedite, potem služite domovini in svojem staršem!

Nabiranje prostovoljcev na Ogrskem.

K. B. Budimpešta, 11. januarja. Ogrski brzojavni in korespondenčni urad javlja:

Včeraj popoldne so v poslopju starega parlamenta nabirali prostovoljce za kor prostovoljnih straž. Podjetje je imelo nepričakovano dober uspeh. Do danes zjutraj se je pri vrhovnem poveljstvu prijavilo nad 800 meščanov za sprejem v kor.

Brezuspešni ruski naval pri Zakliczynu. Ponesrečen ruski poskus, prekoračiti Nido.

(K. B.) Dunaj, 10. januarja. Uradno razglašajo dne 10. januarja:

Splošni položaj je neizpremenjen.

Južno od Visle so včeraj Rusi brezuspešno obstreljevali naše postojanke. Naperili so svoj ogenj zlasti proti višini, severovzhodno od Zaklicyzna, ki smo jo mi zasedli.

Severno od Visle je mestoma srdit topovski boj.

Sovražnikov poskus, da bi s slabejšimi silami prekoračil Nido, se je ponesrečil.

V Karpatih vlada mir.

Z ognjem artilerije in strojnih pušk smo razpršili dva izvidna sovražna oddelka, ki sta si v Bukovini upala preblizu na črto naših predstraž.

Namestnik načelnika generalnega štaba pl. Höfer, fml.

Neizpremenjen položaj na vzhodu.

Odbiti ruski napadi pri Mlavi.

K. B. Berlin, 10. januarja. Wolffov urad javlja:

Veliki glavni stan, dne 10. januarja:

Vzhodno bojišče: Vreme se še ni izboljšalo. Na celi vzhodni fronti je ostal položaj neizpremenjen. Manjše ruske sunke, južno od Mlave smo odbili.

Vrhovno armadno vodstvo.

Odbiti francoski napadi pri Soissonu, Perthesu. v Argonih in v Vogezih.

K. B. Berlin, 9. januarja. Wolffov urad javlja:

Veliki glavni stan dne 9. januarja:

Zapadno bojišče: Tudi včeraj je bilo neugodno vreme, semtertja dež z nevihto, kakor da bi se bil odtrgal oblak. Reka Lys je na posamnih točkah preplavila bregove. Odbili smo z znatnimi izgubami za Francoze več sovražnih napadov severo-vzhodno od Soissona. Francoski napad pri Perthesu (severno od taborišča pri Chalonsu), smo zavrnili s težkimi izgubami za sovražnika. — V vzhodnem delu Argonov so naše čete izvršile uspešen naval, vjele 1200 Francozov ter vplenile nekaj metalcev min in 1 bronasti možnar; pri tem so se odlikovali šlezzijski lovci, logarintski bataljon in hesenski domobranci. Spretni okop pri Flireyu, ki ga niso zasedli, smo razstrelili v trenutku, ko so ga bili osvobodili Francoze. Vso francosko posadko smo uničili. — Zapadno in južno od Sennheima se ni ničesar izpremenilo. Francoze smo vrgli iz Oberburnhaupta in iz okrožjačih ga jarkov v njihove pozicije. Pri tem smo vjele 150 mož. Vrhovno armadno vodstvo.

Bombe na Cetinje.

„Times“ poročajo z dne 12. t. m. iz Cetinja: Nad Cetinjem priplovlil je avstrijski letalec in vrgel dve bombi. Ena se ni razpočila, druga pa je uničila neko hišo.

Nemški napad iz zraka na Angleško.

Vso Anglijo prešinja smrtni strah. Šestnajst nemških letalnih strojev izvršilo je hrabri čin in se pokazalo nad iztokom angleške reke Themse. Le vsled neugodnega meglenega vremena bilo je glavno angleško mesto, ponosni London, obvarovano pred nemškimi bombami. Angleški letalni stroji so se pri temu za tako nezmožne izkazali, da se niti pokazati niso upali. Na vodi ogrožajo nemški bojni parniki ošabno Anglijo, pod vodo nemški podmorski čolni, v zraku pa nemški „Zeppelinii.“ Zdaj bodejo na Angleškem pač pričeli polagama izpoznavati, da jih nikdo ne more več rešiti. Tako kakor sta Nemčija in Avstro-Ogrska v kanonski tehniki ves svet presenečila, tako sta presenečila javnost s svojimi hrabriimi podmorskimi čolni, pred katerimi se mora angleška kakor francoska flotilja z velikanskimi svojimi parniki skriti; in hudo presenečenje tvorijo istotako letalni stroji.

Poročilo o tem „izletu“ nemških letalnih strojev pravi:

K. B. Berlin, 11. januarja. „Lokalanzeiger“ poroča iz Kopenhagna, da se je pojavilo veliko, iz najmanje 16 letalnih strojev obstoječo nemško zračno brodogojstvo včeraj dopoldne v bližini iztoka Themse, brčkone da bi napravilo napad na London. Vreme pa je bilo neugodno. Vladala je huda megla. Letalni stroji poleteli so potem do Dovra, kjer so vrgli nekaj bomb in potem v smeri proti Dünkirchenu, kjer so zapričeli hudi bombardement na od Angležov zasedene dele mesta. Skupno so vrgli 40 do 50 bomb, ki so napravile občutno škodo ter so nekaj oseb ubile in ranile. Nemške letalce angleški letalni stroji niso nadlegovali. Vrnili so se vsi nepoškodovani nazaj.

K. B. Berlin, 12. januarja. Glasom poročila angleškega „Daily News“ iz Calaisa traja napad nemških letalnih strojev na Fournes, Dünkirchen in Calais še naprej.

K. B. London, 11. januarja. „Daily Chronicle“ poroča: Dne 9. t. m. zvečer poletel je neki letalni stroj, ki je prihajal iz sredine Belgije, čez Fournes in Dünkirchen, s tremi drugimi letalnimi stroji v večji visočini čez Calais v smeri proti Dovru. Pri Calaisu so iz kanonov nanj streljali, brez da bi nemškemu letalnemu stroju škodo napravili.

Hrabri ta polet nemških letalnih strojev napravil bode gotovo velikanski vtis. Pomisliti se mora, da so se ti nemški letalni stroji skupno nad 360 kilometrov v zraku vozili. Koliko časa še, — in London bode občutil prve nemške bombe?

Angleška zbornica Lordov o vojni.

K. B. London, 8. januarja. V včerajšnji seji zbornice lordov je marki of Greve v mornariški debati izjavil med drugim:

Doslej še ni bilo nobene pomorske vojne, v kateri bi bila kaka država tako hitro in s tako malimi stroški pridobila nadvlado na morju, kakor to pot Anglija. Angleški se je posrečilo v neverjetno kratkem času izvojevati premoč na morju. Za to zasluži angleška mornarica največje zahvalo. Obenem se ne sme pozabiti na podporo avstralskega, francoskega in japonskega brodogoja.

O obstreljevanju Scarborougha je rekel marki of Greve: Na kršenje haške konvencije lahko odgovorimo v nekaterih slučajih, toda Anglija je preponosna, da bi posegla po vseh mogočih represalijah. Akcije Nemčije se bodo končno same maščevale. Državni tajnik je nadalje izjavil, da je brodogojstvo relativno vsak mesec močnejše. Vsaka ladijska posadka bo dobila svojo rezervno.

O pogibelvi oklopnice „Formidable“ je rekel govornik: Admiraliteta je končno dognala, da

sta oklopnico zadela dva torpeda, ki ju je izstrelil sovraženi podmorski čoln in jo potopila. Poveljnik oklopnice je signaliziral neki drugi ladji, ki je bila v bližini, naj ne hodi na pomoč, ker je nevarnost, da tudi njo napade podmorski čoln. Greve je proglasil to dejanje med splošnim pritrditvam vseh zbornice za junjski čin, dostojen tradicijam angleškega brodogoja.

Nato je govoril lord Kitchener, ki je izjavil med drugim: Dasi so prepeljali mnogo nemških čet z zapadnega bojišča na vzhodno, vendar je ostal sovražnik še dovolj močan, da je lahko vzdržal svoje okope in zadrževal prodiranje zavezniških armad. Boji so navzeli značaj trdnjavske vojne. Edini pomenljivejši boji med Nemci in Angleži so se vršili, ko so Indijci zavzeli strelske jarke. Nemci so izvršili srdite napade na te pozicije. Izgubili smo nekaj okopov, ki pa smo jih takoj drugi dan zopet pridobili. Armado generala Frencha smo ojačili s teritorijalnimi formacijami in z eno divizijo, pri kateri se nahaja tudi en kanadski polk. Govoreč o položaju na vzhodnem in jugovzhodnem bojišču, je Kitchener izjavil: V Mesopotamiji nadaljuje indijski ekspedicijski kor ofenzivo proti severu, je napadel Turke pri Murni, jih porazil in jim povzročil velike izgube. Turki doslej še niso pričeli s prodiranjem proti Egiptu, o čemer se je že toliko govorilo. Angleški zrakovlovi so dognali, da se nahajajo manjši turški oddelki pod vodstvom nemških častnikov na potu skozi pokrajino, vzhodno od Sueškega kanala. V vzhodni Afriki se je ponesrečil napad na Tongo. V Kamerumu je general Doball zasedel s svojimi boji nekaj važnejših točk.

Ob nemškem napadu na angleško vzhodno obrežje so obrežne baterije v Hartlepoolu obstreljevale nemško brodogojstvo, niso pa mogle dosti opraviti vzpričo nadmočnim topom nemških ladij. Nemška ladje niso dosegle s svojim napadom prav nobenega vojaškega uspeha.

Rekrutacija se vrši popolnoma normalno. Po božiču se je prijavilo za vojaško službo nad 218 000 oseb. Sprva je primanjkovalo častnikov. Toda stvar se je zboljšala in sedaj razpolagamo že z znatnimi rezervami na častnikih. Od izbruha vojne do sedaj smo uvrstili v armado 29.100 častnikov.

Lord Curzon je izjavil željo, da bi bila Kitchenerjeva izvajanja še enkrat tako dolga in tako natančna, ter nadaljeval: Lord Kitchener je bil zelo štedljiv s svojimi izjavami. Zlasti bi moral več povedati o dogodkih v Afriki in v Perzijskem zalivu. Nedavno tega smo slišali, da je nemška križarka „Königsberg“ obkoljena ob izlivu neke reke na vzhodno-afriški obali. Od tistega časa nismo ničesar več izvedeli o usodi te ladje in njene posadke... Dasi niso Nemci na kontinentu dosegli svojega vojnega cilja, vendar so v posesti skoraj cele Belgije in znatnega dela Francije. Doslej ni nobenega znaka, da bi bila izbrpana sredstva Nemčije. Kolosalne nemške čete kažejo tako hrabrost, da se lahko v tem oziru uspešno kosajo z angleškimi. To hrabrost povečuje sovražno proti nam, kakršnega mi vzpričo svojega flegmatičnega temperamenta ne zmoremo. Vojno bodo odločile številke. Ako je tudi državni tajnik vojne urada lahko poslal v fronto presenetljivo število vojakov, vendar prevladuje čustvo, da so te čete napram številnosti armade, ki jo imamo doma in ki jo tu vežbamo, nezadostne. Izjave lorda Kitchenerja o rekrutaciji so marsikoga razočarale. V celem bi potrebovali nad dva milijona vojakov. Vprašanje je, ako bo mogoče dobiti toliko vojakov. Narod, od katerega se zahtevajo take žrtve, zasluži, da se mu dado vsa potrebna pojasnila.

Marki of Greve je na ta izvajanja odgovoril: Reklo se je, da se zavezniški upravičeno lahko pritožujejo, da ne pošljemo na bojišče toliko čet, kolikor bi jih odgovarjalo naši vojaški moči. Toda ne sme še pozabiti tega, kar stori angleško brodogojstvo za zaveznike. Število nabranih rekrutov je zadovoljivo. Vojakov imamo toliko, kolikor jih moremo momentano izvežbati.

O številnosti čet, ki jih imamo doma in v inozemstvu, ni mogoče ničesar povedati. Neutemeljena pa je trditev, da bi čete, ki so izvežbane za bojišče na kontingentu, pridrževali doma.

Na razna vprašanja je odgovoril Viskomte Alendale, da je bilo 1. januarja 27.000 Nemcev, Avstrijevc in Madžarov na svobodi, 15.000 pa interniranih. Število na svobodi se nabajajočih žensk znaša 18.000.

Hindenburgova strategija.

Prav interesantno govori prof. Delbrück o Hindenburgovih operacijah na Poljskem. Delbrück pravi: Z interesantno strategijo je feldmaršal Hindenburg na vzhodnem bojišču zopet prišel na površje. Umaknil se ni v smeri na Berlin, marveč proti Šleziji ter je otežkočil Rusom s sistematičnim razdiranjem potov pot za seboj; v skoro lirčnih besedah se je pozneje ruski generalni štab sam pritožil nad tem. Postopanje Nemcev je bilo velikemu knezu tem bolj neljubo, ker tudi on ni hotel napadati v smeri proti Berlinu, marveč predvsem v smeri proti Šleziji. To ni bilo slabo mišljeno. Smer od Varšave proti Berlinu vodi mimo mogočnih bočnih pozicij Nemcev ob spodnji Visli, zasedenih s trdnjavami Thorn, Grandenz, Danzig in ob Netzi in Varti do Küstrina. Ta bočna pozicija, ki jo je lahko braniti, v katero je lahko pošiljati armade in iz katerih lahko nenadno prodirajo, je prava Zaščita Berlina. Rusi so torej nameravali, postaviti sem le nekako bočno kritje par korov, z glavno silo pa so hoteli ostati bolj na jugu. Če bi potem našli tu Hindenburgove čete, jih porazili s premočjo in vzeli Šlezijo, bi se bili mogli Rusi obrniti ravno tako proti Berlinu, kakor proti Dunaju. Že so bili Rusi blizu šlezjski in poznanjski meji, ko je nenadno prišla vest, da je Hindenburgova armada izginila, da se je z železnicami odpeljala iz Thorna proti ruskemu boku. Ta sunek je vrgel predvsem ruske zборе, ki bi bili morali kriti prodiranje glavne ruske armade proti Thornu, nazaj, ter prisilil glavno armado, da se je razvila proti desnemu krilu, kar je za tako velike mase prav težavno. Že je stal del nemške armade Rusom med Lodzem in Varšavo v hrbtu. Malo je manjkalo, da bi bila morala pri Tannenbergu kapitulirati cela ruska armada. Število Nemcev pa je bilo napram Rusom za tak uspeh premajhno. Rusi so dobili še rezerve iz Varšave, ki so se

Avstrijski junak.

Avstrijski gefreiter Josef Bachinger naše hrabre armade bil je imenovan za feldvebla in poleg tega odlikovan z železnim križem 1.

Franz Jos. Bachinger, erhielt das Eiserne Kreuz 1u.2. Kl.

in 2. razreda. Vrlemu temu junaku, katerega sliko danes prinašamo, se je namreč posrečilo, da je vjel ruskega gubernerja trdnjave Varšave barona pl. Korffa.

daj Nemce napadle v hrbtu, — drugače kakor pri Tannenbergu, kjer je stala tudi Rennenkampfova armada v hrbtu Hindenburgovi armadi, pa iz neznanih vzrokov ni posegla vmes. To pot pa so bili Nemci v hrbtu napadeni in so se morali iz objema prebiti. Dasiravno pa ni bila nobena ruska armada uničena, prodiranje Rusov proti nemški meji je bilo zlomljeno in Hindenburg je dobil medtem ojačenja, tako da so se morali Rusi umakniti na obrambno črto kakih 80 kilometrov do Varšave. Boji se vrše sedaj na tej črti in pričakovati je še velikih dogodkov. Glavno pa je, da je ofenzivna sila Rusije zlomljena.

Rusi rabijo proti Turkom dum dum kroglice.

K.-B. Konstantinopol, 11. januarja „Agence Telegraphique Milly“ poroča: Vsled poročil sanitetne službe armade in Rdečega polumeca ter vsled fotografičnih slik se je dogladno, da so Rusi med boji za Batum dum dum kroglice rabili. Turška vlada je potom italijanske ruski naznanila, da bode v slučaju tega ednake korake storila. — (Torej so pričeli Rusi že barske Francoze in Angleže posnemati, ki so tudi s prepovedanimi dum dum kroglicami grozovite rane pri nasprotnikih povzročili. To je sramota za vso Evropo! Op. ur.)

Beg prebivalstva iz prestolice ruskega Kavkaza.

K.-B. Kopenhagen, 11. januarja. Petrograjska „Rječ“ poroča: Zaradi velikega odpotovanja prebivalstva iz Tiflisa objavlja ruski gubernier razglas, v katerem izjavlja, da Tiflisu ne grozi nobena neposredna nevarnost. Okrepčanje garnizije v Tiflisu in odprava državne lasti iz mesta je le čin v vojni navadne previdnosti. Gubernier preti, da bode one osebe, ki širijo napačne govorice o vojnem položaju, s 3000 rubli globe ali pa ječe do 3 mesecev kaznoval. — (Iz tega je pač eno razvidno: Rusi se bojijo že za svoje glavno mesto v Kavkazu Tiflis. Torej so poročila Turkov o zmagah proti Rusiji gotovo resnična. Svaka sila do vremena! To velja tudi za krvavi ruski carizem! Op. ur.)

Neresnične vesti o turškem porazu.

K.-B. Carigrad, 10. januarja. Poročilo glavnega stana pravi:

Ruski listi priobčujejo krive vesti o turških porazih. Kot odgovor obelodanja glavni stan z dne 9. t. m. datirano brzozjavko poveljnika kavkaške armade o vojaških operacijah, ki so v teku že dva tedna. V tej brzozjavki se naglašuje: Na glavni fronti so naše čete osvojile dominirajoče sovražne postojanke onkraj meje. V prostoru pri Oltyju in Ardagunu so vse operacije ustavljene vsled snega in občutnega mraza. Zasedli smo Urmijo in Kotur. Naše, v Aserbeidžanu operirajoče čete zasledujejo v kljub vremenskim nevarnostim sovražnika, ki se umika. Rusi trde, da so vjeli divizijskega poveljnika nekega našega armadnega kora. To vest dementiramo. Res pa je, da je neki ruski oddelek v neki ruski vasi napadel transport ranjencev med katerimi je bil tudi težko ranjeni poveljnik neke naše divizije. Tega so Rusi vjeli, vse druge pa so pobili.

Od Iraka sem sta včeraj poskusila dva angleška pehotna bataljona z 2 brzostrelnimi gorskima topovoma presenetiti taborišče Arabcev v okolici pri Kornu. Zašla pa sta v zasedo in izgubila v dveurnem boju 125 mož na mrtvih in ranjenih. Arabci so zasledovali sovražnika, ki je bežal. Na arabski strani je bilo ranjenih 15 mož, dasi so Angleži streljali iz velike bližine.

Angleški izvoz.

K.-B. London, 10. januarja. Izvoz Anglije meseca decembra se je zmanjšal za 39,3% ter je znašal 26.278.000 funtov. Zmanjšal se je izvoz živil, premoga, železa, jekla, strojev, bombaža, kemikalij in usnja. Gradba ladij je poskočila za inozemstvo za 13.934 funtov. V celoti se je zmanjšal izvoz v letu 1914 za 95.014.000 funtov. — Uradna poročila o cenah

živil izkazujejo zvišanje za 20% proti januarju lanskega leta.

Odstop ministra za zunanje zadeve grofa Berchtolda.

K.-B. Dunaj, 13. januarja.

Minister c. in k. dvora in zunanjih zadev grof Berchtold, ki je Njeg. c. in k. Veličanstvo že pred daljšim časom prosil, da naj ga milostno od njegove službe odpusti, je to prošnjo zdaj na najvišjem mestu ponovil.

Njeg. Veličanstvo cesar je važne osebne vzroke, ki so dovedle ministra za zunanje zadeve do svojega odstopa, priznal in najmilostnejše tej prošnji ugodil.

Kot naslednik grofa Berchtolda bode kr. ogrski minister na najvišjem dvoru grof Burian za ministra c. in k. dvora ter zunanjih zadev imenovan.

Rumunija mobilizira?

Francoski listi poročajo: Mobilizacijo v Rumuniji pričakovati je v najkrajšem času. Za konec meseca januarja poklicalo se je pod orožje že 330.000 mož. Sedaj stoji v aktivni vojaški službi 85.000 mož. V kratkem času imela bode Rumunska 600.000 mož pod orožjem, od katerih je 450.000 mož linijskih vojakov. — Kako, zakaj in proti komu mobilizira Rumunska, doslej ni jasno. Morda tiči v tem le nekaka politična previdnost. Ali vsekakor je zadeva tako važna, da zasluži splošno zanimanje.

Italija pred mobilizacijo.

Razni listi so poročali v zadnjem času, da se je pričela v Italiji mobilizacija vojaških sil. Pravzaprav ne javna uradna mobilizacija, marveč le nekako tiho oboroženje. Graška „Tagespost“, piše v tem oziru v svoji številki od pretekle srede sledeče: „Nad vsak dvom stoji laško oboroženje armade in mornarice. Mobilizacija sicer ni ukazana in vendar že stoji nad 600.000 mož pod orožjem. Te dni se pokliče nove rekrute, ki bodejo v 6 tednih izvežbani. Koncem februarja torej bode znašalo število pod orožjem stoječe armade 800.000 mož. Medtem se je rezervne razrede prve linije polagoma k orožnim vajam vpoklicalo in zopet odpustilo. Strelivo za posamezne vrste orožja je že davno na določenih krajih zbrano. Mobilizacija bi se v denem slučaju lahko prav hitro izvršila. Istotako pripravljena je mornarica...“ Italija se torej pripravljaja; vprašanje je le: proti komu? „Tagespost“ pravi v svojem članku: „Karkoli tudi Italija namerava, tako pametna bode, da ne bo zabodla v sršenovo gnezdo. In v teh par tednih, ki so še potrebni, da je Italija popolnoma za boj pripravljena, zamore se na bojiščih toliko važnega zgoditi, da bodejo naša žalostna prsa zopet prosteje dihala...“ Upajmo!

Bolni Sanatorij
naplčnih Aflenz
Hofacker 1830, Bjaersko, Prospekt

V vojski — 1915 nasproti*

Minulo je staro leto med prasketanjem pušk, gromenjem topov in žvenkom sabelj. Prešli so dnevi, njih ure in minute, v katerih smo vsi tuintam trepetali; navdajalo pa nas je zmiraj tudi neko zvišeno čuvstvo. Na tisoče ljudi je zgubilo svoje najdražje; na tisoče hrabrih vojščakov je krvavelo na bojnih poljih; mnogi, da prav mnogi so žrtvovali celo svoje življenje za domovino. Na tujih poljanah najdeš grobove ju-

* Ta izborni članek posnemamo iz „Gosp. glasnika“; gotovo bode vse naše čitatelje zanimal.

nakov, na katere so postavili zvesti sobojevniki iz lesa priproste križe in jih okrasili z zelenim smrečjem. Minula je tudi sveta božična noč, katera nam znova objublja našo največjo željo; mir na zemlji ljudem, ki so dobre volje. Tako hiti in drvi kolo časa naprej in vodi tega življenja, onega smrti nasproti.

Zakaj je tako? Priti temu do dna, nam je zemljanom odrečeno. Pač lahko zapopademo zakon življenja, toda pretuhlati ne moremo njega prvotnosti. To je tajnost svetove vtvarjajoče in svetove vzdržajoče vsegomočnosti božje.

S Silvestrovim pokopljemo staro leto in stopimo čez prag novega leta. Kakor neizmerno velika ravan, na katero je padel bel sneg in v katerem še ne najde nobenega sleda, kakor list nepopisanega papirja, tako leži novo leto 1915 pred nami. Kaj bo zapisala vanj usoda v teh jako resnih dnevih, kaj ljudje? Zastor, ki tajnstveno zakriva novo leto, od kojega toliko pričakujemo in se moramo tudi bati in trepetati za marsikaj, še je le nekoliko odgrnjen. Dan za dnevom smemo zmiraj dalje prodirati, zmiraj naprej, — dokler tudi leto 1915 ne postane staro leto, v katerem ničesar več ne zahtevamo in se ničesar več ne nadevamo, ničesar več ne želimo, kakor le srečnega konca, ki bo prinesel z božjo pomočjo naši ljubi očetnjava zaželjeno zmago in trajen mir.

Mesec, zvest spremljevalec naše zemlje in splošna nočna svetiljka ljudij, je letni regent. Pod čudovito močjo njegove srebrne svetlobe bo se razodela skrivnost. Še divja grozna vojska. Pred sklepom leta 1914 glasi se v leto 1915 med gromom topov, prasketanjem pušk in žvenketom bridkih sabljic: Zdržite tudi še v naprej v vseh stiskah in nadlogah ter krvavem boju! To naj bo tudi naše geslo!

Kakor v letu 1914 stojimo tudi leta 1915 v znamenju meča — in plugal Vojak in kmet sta najvažnejši opori tekočega leta. Vojak, da brani in čuva nas in domovino; kmet pa, da obdeluje polje, oskrbuje živinico, da dobijo hrabri branitelji domače grude in ljudstvo sploh kruha in mesa za svoje preživetje. Tako pridemo pri našem razmotrivanju ob novem letu do točke, ki nam kaže veliko vrednost kmečkega stanu za državo in prebivalstvo. Kar smo tolikokrat povedali ustmeno in pismeno, in za katere resnične besede smo morali prestati toliko sovraštva — še le vojska je takorekoč povedala vsakomur v obraz, kolike važnosti je kmečki stan; nadalje kako je bilo potrebno in bo zmiraj tudi ostalo potrebno, podpirati in povspesevati kmečki stan.

Velika naloga čaka kmečki stan v novem letu. Preskrbeti mora vsakdanjega kruha. V kolikor je bilo treba izvršiti v starem letu pripravave, izvedli so jih kmetovalci v kljub težkočam, katere so nastale vsled vojske podražene produkcije, nadalje v kljub pomanjkanju delavnih močij in vprežne živine.

Z velikim naporom so spravili kmetovalci leta 1914 letino, obdelali polje za ozimino in večinoma pripravili polja za pomladao setev. Mnogi so posejali več ozimine kakor v normalnih letih. Vlada se je potrudila, podpirati v vsakem oziru ta dela in iti kmetovalcem na roko. Izdala se je cela vrsta naredb, da se ne ohranijo samo dosedanje črde živine, ampak se celo še pomnožijo. Naši kmetovalci so se voljno uklonili vsem tem naredbam. Dolgo zimo uporabljajo sedaj kmetovalci, da pripravljajo travnik in polje — če jim dovoli le količjak vreme — za pomladansko setev. Večina kmetovalcev bo sejala tudi več jarega zrnja kakor v normalnih letih. Da izvedejo te svoje namere, potrebno je, da izvršijo pravočasno priprave. Treba bo si oskrbeti potrebna zrnja za setev in umetnih gnojil, skrbeti pa tudi za delavske moči in vprežno živino.

Ker doma ne bomo našli niti delavcev, niti

vozne živine brez posla — saj jih je pobrala vojna služba — mora se pravočasno skrbeti za to, da bodo kmetijstvu pri delu pomagale one delavske moči, ki so prišle kot ubežnici in vjeti vojaki v deželo. To je prav in popolnoma v redu! Ker jim je dajala po zimi dežela hrana, morajo sedaj tudi sopomagati, da se zopet nadomestijo in napolnijo izpraznjene kašče. Med ubežniki iz Galicije in Bukovine je na tisoče ljudij, ki razumejo kmečko delo; te bi toraj lahko uporabljali za kmečka dela. Ravnoisto velja glede vjetih ruskih vojakov. Ako bi te delavske moči primerno porazdelili, mogoče bi bilo, izvesti spomladi vsa poljska dela v vseh pokrajinah kronovine. Treba pa je že danes predpriprav. Varčevati je treba z zalogami piče, da si rešimo nekake rezerve za leto 1915, kajti ne vemo, kakega vremena še se bomo čakali. V živinoreji se naj stremi za čim največjo produkcijo. Vzrejati bomo morali tudi živinčeta, katera v vzrejemnem oziru sicer prav malo obetajeta, toda kažejo naglo rast.

Premagati bo treba mnogo težkoč, da se doseže stavljeni cilj, izvedejo one naloge, kojih rešitev pričakuje od kmeta država in ljudstvo. S skupnim delom, pomočjo sosedov, vsled dobre volje bo se marsikaj olehčalo in moglo povspesevati.

Ker pozna potrebo, podpirala in pomagala bo nam brezdvomno v vsakem oziru naša vlada v teh težavnih časih.

Tako pa hočemo polni zaupanja v Boga iti pogumno in brez bojazni novemu letu nasproti s klicem:

Z Bogom za cesarja in domovino!
Generalni tajnik Juvan.

Novi šef deželne vlade v Bosni in Hercegovini.

Prinašamo sliko generalmajorja Štefana pl. Sarkotić, ki je bil pred kratkim imenovan za šefa deželne vlade v Bosni in Hercegovini.

General Sarkotić

Plem. Sarkotić bil je rojen leta 1858 v Sivacu na Hrvatskem in je bil preje povelnik 5. infanterijske brigade v Linzu. Smatra se ga splošno za izbornega vojaka in jako priljubljenega energičnega moža.

Kmetovalčeva opravila v mesecu januarju.

Na domu. Ko ni možno delati na prostem, omlati naj se razna, pod streho spravljena semena. Krompir naj se skrbno prebere. O toplih dneh naj se hlevi prezračujejo in poskrbi za to, da se ne bo živina napajala s premrzlo vodo. Preišče se kolje.

Na polju. O lepih dneh zvažaj hlevski gnoj na polje, kjer ga devaj v kupe. Popravi steze in kolovoze. Ko se zemlja odpusti in primerno osuši, proračavaj ledine in deteljišča, ki

odpravljačojim rastlinskim esenc-fluidom z. zn. „Elzafluid“ hitro zcpeť normalno izgledanje, čistost in zdravje kože dosežemo. Tudi glavno kožo moramo z „Elzafluidom“ negovati, da pospešimo rast las in preprečimo kožne luskinе. Istotako potrebno je za negovanje teinta zoper pege, mitesserje in mozole. Tudi pri bolečinah

jih nameravaš uprabit za pridelovanje drugih poljskih pridelkov.

V vinogradu. Če ni prehud mraz, rigolaj za nove nasade. Če je le mogoče vinograd pokolči, a močnejše kole, preden jih zabiješ, na ošpičenih koncih nekoliko osmоди, da ti dalj časa vztrajajo. Ako trt še nisi gnojil, pognoji, ako je le mogoče, vsaj sedaj.

V sadovnjaku. Sadno drevje pretrebi, kakor hitro več ne zmrzuje, pa tudi osnaži ga, to je ostrgaj z njega star lubad, mah in lišaje, ter razno goseničjo zalogo na en ali drugi način pokončaj. Pripravi kolce za nove nasade. Z nabiranjem cepičev lahko pričneš.

Na vrtu. Ako je nastopil hud mraz, zavaruj razno zelenjavo pred njim. Zimski regrat ali radič izkopavaj in pripravi za vlaganje v gnojne kupe, da se vbeli.

Na travnikih. Popravi in očisti jarke, poravnaj krtine in če se je travnik dovoljno osušil, pobranaj ga dobro. Če imaš dovolj gnojnice pri hiši, zvažaj jo na travnike.

V gozdu. Sekaj in spravljaj drva iz gozda na dom. Razžagaj in razcepi jih že sedaj, da se za poznejšo rabo do dobra presuše.

Skrb za varstvo rastlin v mesecu januarju.

Novo leto ne nastopa ravno z bogisgavedi kako ugodnimi obetanj, marveč nalaga nam novih skrbi za naš obstanek. Če se hočemo srečno izkoptati iz kritičnega položaja, v katerem se nahajamo, je treba, da poskrbi vsak poedin kmetovalec za to, da svoje polje začasa pravilno obdela. Neobhodno potrebno je, da prdelamo kolikor mogoče živeža zase, za svoje in druge sodržavljane. Da pa to dosežemo, ne zadošča samo to, da nje preorjemo, skrbno obsejemo itd., marveč je treba, da marljivo zatiramo tudi množštevne škodljivce, kateri nam lahko že pred žetvijo uničijo vse, uničijo kruh, ki si ga moramo pridobivati v potu svojega obraza.

Dasiravno se nahajamo tako rekoč v osrčju zime, v onem letnem času, ko narava počiva, vkljub temu najde skrben poljedelec lahko dovolj posla na svojem polju, da si z njim prežene dolge čase in da pozabi nekoliko na žalostne čase. Na polju naj skrbno pregleduje svoje setve in nasade, in če zapazi, da so se naselili na njih kakšni škodljivci, naj prične takoj z zatiranjem istih, kajti s tem si prihrani mnogo dela, ki bi mu ga lahko prizadajalo pokončevanje škodljivcev, zapričeto šele v bodoči spomladi.

Kdor se še ni polotil zimskega zatiranja raznih škodljivcev, poseže naj čimprej po vseh onih sredstvih, ki smo jih priporočali uporabiti svoječasno za zatiranje.

Osnaži in pretrebi naj drevesne krone, ostrga z debel star lubad in razno drugo nesnago, zavaruje naj drevje pred zajci, kunci, poljskimi mišimi itd., zavaruje pa naj tudi pred zimnimi posledicami mraza. Ostrgana, starega lubada, mahu in lišajev oproščena debela, naj namaže o suhem vremenu z apnenim beležem.

Zasleduje naj se zalogo gobavca (Liparis dispar) in prstenčarja (Bombix neustria), ter jo pokončaj, bodisi s tem, da se jo pobere in seže ali pa da se jo oblije s petrolejem. Zasleduje naj se tudi zalogo raznih drugih sadnih škodljivcev, osobito pa naj se potrebi z drevoja goseničje zapredke in jih seže.

Preišče naj se lepivne pasove in če se je lepivo s prahom ali razno drugo nesnago ali celo pedičevimi meteljčki zamazalo, naj se jih ostrga in eventualno z lepivom znova namaže. Čestokrat se oplode samice zimskega pedica že na debelu, pod nastavljenim lepivnim oročjem in odložijo tam svoja jajčeca, zato naj se natančno pregleda in če se jo zapazi, naj se jajčeca zmasti s prsti.

Krog jablanovih in huškovih debel naj se privežejo iz nabrenkanega papirja napravljeni prstani (mrčesolovni pasi) ali pa iz slame napravljeni pasi (kakrašni se uporabljajo za povezovanje žita v snope), kajti v nje se radi poskrivajo hrošči, ki kvarijo cvetje tega drevja, t. j. cvetoderi in kateri pričenjajo lezti iz zimskih skrivališč že proti koncu januarja meseca. Te pase je treba večkrat preiskati, in če se zapazi, da so v njih skrili cvetoderi hrošči, odvezati in opariti jih, ter privezati znova na debela.

Da se zatre krvavo ušico, katera se je žalbog že prebudo razširila po naših krajih, naj se poškopri napadeno sadno drevje z 10—15 odstotno dendrinovo raztopino ali pa z emulzijo, napravljeno iz petroleja in mila. Štirinajst dni po pivem škropljenju, naj se poškopri drevje znova z eno ali drugo tu navedenih raztopin.

Ako vreme dopušča, naj se star lubad s trt ostrgava, kajti pod njim je čestokrat skrita zaloga grozd-

Obrambeno sredstvo

zoper marsikatero bolezen in težavo je človeška koža, pa le tedaj, ako je zdrava, ako so njene luknjice odprte in ako ni dihanje skozi kožo ovirano. Zato naj pri potenju, izpuhah, vnetju kože, vnetju z Fellerjevimi čiščočimi, srbenju in pot

vseh vrst je obriranje z bolečine odpravljačojim „Elzafluidom“ pravi blagor. 12 ostleknin tega mnogokrat rabljenega domačega sredstva pošlje franko za 6 kron lekarnar E. V. Feller, Stubica, Elsaplatz št. 241 (Hrvatsko)

prose — — —

stala situacija, ki sili vlado k energičnejšim korakom. Dejstvo je, da zadržujejo razni veliki "žitni baroni" na Ogrskem in menda tudi pri nas svoje zaloge ter špekulirajo na še višje cene. Zato se v merodajnih krogih že resno razmišljuje o obsežni eksproprijacijski, oziroma rekvizicijski akciji, ki bi omogočila normalno aprovizacijo prebivalstva z žitom, oziroma moko. Pričakovati je v tem oziru novih korakov centralne vlade.

Odlikovanja junakov. Artilerijski oberlajtnant g. A. Hofbauer, sin nadučitelja v Gamsu pri Mariboru, dobil je cesarjevo pohvalno priznanje. — Srebrno hrabrostno medajlo 1. razreda dobil je učitelj g. Jos. Schiestl iz Velikovca.

Trije ruski častniki vjeti na Koroškem. Trije ruski častniki, ki so bili vjeti, so v civilni obleki ušli iz zavora v Badimpešti. Do Požuna so šli peš, a naprej so se vozili z železnico čez Dunaj in so prišli z brzovlakom v Trbiž. Potem so pa hoteli priti peš čez avstrijsko mejo na Laško. Blizu državne meje je ustavila begunec orožniška patrolja, ki jih je vjela, in postavila pred vojaško poveljstvo v Malborgetu. Poslali so jih potem v vjetniški tabor v Knittelfeld na Štajerskem.

Koliko časa imajo svojci vpoklicanih pravico do podpore na preskrbo? Svojci vpoklicanih dobivajo podporo za preskrbo (če so drugi zakoniti pogoji dani) ves čas, v katerem je vpoklicani vsled odhoda k vojakom zadržan izvrševati svoj poklic torej od dneva, ko odrine v vojaško službo in zapusti svoje rodno bivališče do vrnitve. Za slučaj, da vpoklicani dezertira ali je sodnijsko obsojen v težek zapor ali še na hujšo kazen, pa preneha pravica do podpore že z dnem, ko je vpoklicani dezertiral, ali ko je postala obdoba pravomočna. Ako je vpoklicani v kakem boju ubit, ali če se ga po kaki bitki pogreša, ali če umrje vsled poškodbe, ki jo je dobil v vojaški službi, ali vsled bolezni, preden je bil odpuščen iz vojaške službe, pristojna podpora svojcem (če so drugi zakoniti pogoji dani) še nadaljnih šest mesecev od dneva smrti ali pogrešanja. Za svoje vojnih prostovoljcev veljajo glede preskrbe iste določbe, kakor za svojece onih, ki so bili uradno poklicani.

Samomor. Obesil se je brezposelni krojaški pomočnik Alojz Kos v neki gostilni v Celovcu. Bržkone je šel zaradi iz brezposelnosti sledeče revščine v smrt.

Zaradi šnopsa! V nekem potku v Limmersachu pri Celovcu našli so mrtvega 66-letnega delavca Jakoba Miklavca. Na vratu se je mrliču poznalo, da se je hotel preje obesiti. Pokojnik je v življenju opetovano dejal, da bo storil smrt, ako bi ne imel več denarja za šnops.

Rešitev življenja. Pri Beljaku se je na Magdalenskem jezeru več dečkov zabavalo na ledu. Nakrat se je led vdrl in trije dečki so padli v vodo ter bi bili kmalu utonili. Dragonec Ludvig Zelger se skočil za njimi in posrečilo se mu je, rešiti življenje vsem trem dečkom.

Tatvina. Trgovca Franc Traunwaller v Wolfsbergu ukradel je nekdo iz zaprtega predhišja vrečo pšenične moke v vrednosti 53 kron 60 vin.

Postopači. V kavarno Robholzer v Zgornji Beli prišla sta delavca Johan Maurer in Johan Laber iz Lipe, ki sta preje od hiše do hiše prosjačila in se napila. Kavarnar ju je vsled tega vun nagnal. Ker sta mu pa grozila, moral je orožnike na pomoč poklicati; eden je zbežal, drugega so pa orožniki zaprli.

Grozna nesreša ranjenca. Dne 6. t. m. hotel je ranjeni cngsfrer Gottlieb Hensak 35 inf. regimenta, ki se je peljal kot ranjenec na dopust v Hrvatsko, v Zidanem mostu skočiti na vlak, ki se je že vozil. Izdrsnilo mu je in nesrečnež je padel pod vlak, ki mu je levo roko popolnoma zdobil ter odtrgal.

Zadnji telegrami.

(C. k. kor. in brz. urad.)

iz Belgrada.

Angleški list "Daily Chronicle" poroča iz Belgrada, da bombardirajo avstro-

ogrski donavski monitorji mesto Belgrad še vedno. Na prvi pogled se zdi, da Belgrad vsled obstreljevanja ni mnogo trpel. Natančno opazovanje pa kaže, da je notranje mnogih hiš, katerih zidovje sicer še stoji, uničeno. To je zlasti razvidno pri nekemu od delku kraljevega grada. Muzej leži v razvalinah in univerza je tako uničena, da bo treba novo poslopje zgraditi. Zgornji del mesta je najbolj trpel, pa tudi kolodvor z okolico je popolnoma razrušen.

Razglas našega komanda mornarice.

K.-B. Dunaj, 13. januarja. Nasproti v inozemstvu razširjenim vestem o izgubah avstro-ogrsko mornarice, akcijah francoske flotilje itd. se omeni sledeča uradno dognana dejstva: Od 16. avgusta sem, ko se je potopil Nj. Vel. parnik "Zenta", ni bil nobeden naših parnikov, čolnov ali letalnih strojev, čeprav se je proti njimi dovolj municije postrelilo, poškodovan. Nobeden mož mornarice ni ranjen, medtem ko je od francoske flotilje podmorski čoln "Curie" uničen in neki bojni parnik tipa "Courbet" od dveh torpedov najmanj težko poškodovan. Od 3. novembra se razven uničenega podmorskega čolna ni noben sovražni čoln na našem bregu pokazal.

Komanda mornarice.

Veliki potres v Italiji.

Po vsej Italiji vršil se je glasom poročil velikanski potres, ki je napravil jako veliko škode in je zahteval tudi izredno veliko človeških žtev. Podrobnosti prinesli bomo prihodnjič.

Kozaki — nazaj!

Iz Petersburga se poroča, da se hoče zdaj polagoma vse kozake iz fronte nazaj poklicati in jih nadalje le za varstvo ruskih mest zoper domače izgrede porabiti. Transporti kozakov so baje že v posamezna mesta došli. Pravijo, da so kozaki za premaganje notranjih nemirov in vstaj, ki jih po Ruskem pričakujejo, bolj primerni, nego za fronto. Nadalje baje Nemci kozakom zaradi njih ropanja in plenjenja ne dajo nobenega pardona. Tudi radi tega jih hočejo Rusi iz fronte odpraviti.

Letnik 1915 v Rusiji.

Poroča se, da so na Ruskem že rekrute letnika 1915 pod orožje poklicali. S tem upa Rusija okoli 585.000 mož novih vojakov pridobiti. (Ako je ta zasebna vest resnična, potem se mora Rusiji pač že jako slabo goditi. Op. ur.)

Strah v Parizu.

V Parizu so razni napadi nemških letalnih strojev na Dünkirchen povzročili veliko razburjenja. Prebivalci so v stalnem strahu, da bodo Nemci svoje napade iz zraka tudi na Pariz ponovili. Vojni minister je takoj vse odredbe za obrambo mesta v zraku revidiral. V Saint Denisu so vsa večja poslopja in stolpi s kanoni oborožena. Tudi na Montmartru, Père Lachaisu in Pantheonu so postavili obrambene kanone. Velikanske svetilke (Scheinwerfer) imajo na visočinah Montmoreney, Saint Claud ter Bellevue. Tudi francoski zrakoplovci se pripravljajo na boje.

Vojska

divja in nikdo ne ve, kako dolgo bo trajala. V teh resnih časih kaže se pomen društva

'Rdeči križ,'

ki skrbi za ranjence vojne, posebno očitno. Prosimo torej vse, ki imajo čisto srce za našo domovino, da naj

žrtvujejo

za to prepotrebno društvo vsaj malo darilo!

Sovražni so elementi napram človeku in zlasti dož in veter prinašajo morskateri bolezni, pomankanje sapa, težkote v prsih, hripavost, praskanje v vratu, bojenje v rami in druge bolečine. Tu je pač dobro, ako smo pravočasno naročili Fellerjev rastlinski esenci fluid z. zn. „Elsafnid“, 12 steklenic za 6 kron franko od lekarnarja E. V. Feller, Stubica, Eisaplatz St. 241 (Hrvatsko). Tam naj se obenem naroči tudi Fellerjeve odvajalne urejujoče „Elzakroglijose“ 16 skatljic za 4 krone 40 h franko.

Böhnel vojne ure za naše junake! Veselo presrečenoje bilo je v B. žižu v mnogih dunajskih bolnišnicah, katerih vodstvo je podelilo vsakomu ranjenemu junaku eno vojno uro znane firme ur Max Böhnel. Ista je jako okusno izdelana, ima dobro ankerkolesje in je stalni spomin na veliko svetovno vojno 1914.

Ali si že

Štajerca'

naročil? Ako ne, stori to takoj!

Vojaške

jedilne skledje

(Ebschallen) s pokrovom se dobijo pri M. Teichner v Ptuj, klepar nasproti veliki kasarni. 36

Mlad

komi

strogo soliden, nemščine in slovenščine zmožen, dobi službo pri Slawitsch & Heller, trgovina z blagom, Ptuj. 32

NAMIZNO SADJE

(Tafelobst)

jaboljke, mašaucker, goldranete in druge vrste kupi g.

K. Kovač, Zagreb, Jelačić trg. 34

Viničar

z večimi ljudmi se z. 2. februarjem t. l. za Zavrch sprejme. Vprašanja na Hutter, Ptuj. 22

ZA KROJAČA

(novozačetnik)

je stanovanje, stroj v dobrem stanu in vse za kuhinsko in hišno orodje; se zna vsesti in delati; dobri prostor (guter Posten). Naslov: Körner, Pobreschetrasse 42, Marburg. 38

Lepa vila

v neposredni bližini Ptuja se pod ugodnimi pogoji takoj proda. Več pover Josef Westak, Pantigamer Bierdepot, Marburg, Mühlgasse. 601

Oženjeni

kočijaž

ako mogoče z enico odraščanim sinom, sprejme se v graščini Ebensfeld pri Ptuj 28

Mizarski

učenec

se takoj sprejme pri g. Tomažu Kapun, mizarski mojster, Breg pri Ptuj. 40

Lahka dobra zimska služba za mladino za na dom

za obojni spol, osebe že od 14 let naprej si lahko služijo pod jamstvom 20—30 vin. na uro. Delo je lahko in brez posebnega znanja. Kdor želi imeti pojasnila, poduk in vzorec od dela, naj pošlje 60 vin. v znakmah, kateri znesek zadostuje tudi za nadaljno pripravo tega dela. Naslov: 806

Jakob Pučko, mizar, Siebendorf, pošta Ptuj.

Šafer

se sprejme. Več pri graščinskem oskrbništvu v

Turnišah pri Ptuj. 37

Za žago v Bosni

išče se 5 pridnih tesarjev za takoj. Več se izve v veletrgovini za železo D. Rakusch v Celju. 35

5 vinarjev
 stane dopisnica, s katero zamorete zahtevati moj glavni cenik z 4000 podobami, ki vsebuje bogato izbirno potrebnih rabnih in darilnih predmetov ter se pošilja vsakomur zastonj in franko. 89

Prva fabrika ur HANNS KONRAD
 c. in kr. dvorni literant, BRÜX st. 730 (Češko).
 Prave nikel-žepne ure K 4-20, 5-—. V srebru K 8-40, 9-60, niklasta budilnica K 2-20, ura-kuka vica K 7-85, ura na pendelj K 9-—. Razpošiljatev po povzetju, izmenjava dovoljena ali denar nazaj.

Zahtevajte
 v vseh trgovinah in trafikah

Štajerčeve užigalice
 („Štajerc“-Schweden.)

Medicinalne zelenjave
 geisti, olja, esence, živinski praški in zdravila, obvezne snovi in gumijevo blago, desinfekcijska sredstva, vogleno kislino apno, asbest, francosko želatino za čiščenje vina priporočila

medicinalna drožerija „ZLATI KRIŽ“
 Mag. pharm. **Viktor Hayd**
 Bismarckstrasse 6, PTUJ preje Wegschaider. 897

Ljudska kopelj mestnega kopaljšča v Ptuj.

Čas za kopanje: ob delavnikih od 12. ure do 2. ure popoldne (blagajna je od 12. do 1. ure zaprta); ob nedeljah in praznikih od 11. do 12. ure popoldne.

1 kopelj z vrodim zrakom, paro ali „Brausebad“ z rjuho K — 70

KAVA
 50% cenejša!

Amerikanska štedilna kava, velearomatična, izdatna in štedilna. 5 kg poskusna vreča K 10.— franko po povzetju. 1/2 klar. veleprima najfinejši čaj K 2.— oddaja A. Sapira, 490, eksport kave in čaja Galanta. 756

Mestna posredovalnica
 (Wohnung- und Dienstvermittlung)

za 102

službe, učence, stanovanja in posestva v Ptuj

izvršnje vse vrste posredovanja najhitreje. Vprašanja in pojasnila v mestni stražnici (rotovž).

Ni zamenjati s podobnimi ponudbami!
 Namesto K 12.— samo **K 6.—**
 15.000 parov čevljev na žnore

glasom podobe, popolnoma z dobrega usnja in močnim, žebanlim podplatom, ki so bili določeni za Balkan mi je zaradi vojne zaostalo. To zalogo moram v kratkem oddati in prodam vsled tega par pod proizvodnjo ceno za samo K 6.—. — Se dobijo za gospode in dame v vsaki velikosti.

Poslje po povzetju 23
 Eksportna hiša „Perfekt“, Dunaj, VII., Neustiftgasse 137/18.

Rržena kava
 v okusu in aromi kakor zrnata kava 5 kg vrečica za obr. sačo samo K 4-60 franko po povzetju „Santosa“
 Kralj. Vinga 1573.
 Pridni zastopniki se sprejmejo.

Cepljeno trsje
 sorte Mosler, Burgunder b., r., Sylvaner, Ruländer, Muškät, Traminer, Weltliner, Gutedel b., r., Kavčina, Ranfol, Sladkamenka, laški Riesling, cepljene na podlago Riparia P., Rupestris Monticola, Riparia Rupestris, Solanis Berlandieri X Riparia X Teledi ta podlaga Berlandieri X Riparia Teledi je najboljša od vseh podlag, za apneno zemljo najboljša. Tudi več trsov korenjakov te gori omenjene vrste. Cena nizka in po dogovoru. Janez Werbnyak, trsničar Breg p. Ptuj. 29

Na obroke 4 K
 Kdor hoče zlato verižico in srebrno uro po ceni kupiti, naj piše takoj na R. Lechner, Goldwarenhäus, Lundenburg 661.

Komi železne branže
 se takoj sprejme pri g. Liszt u. Brodnjak, Stridóvár, Zala M.

Meščanska parna žaga.
 Na novem lentnem trgu (Lendplatz) v Ptuj z raven kralnice in plinarske hiše postavljena je parna žaga vsakomur v porabo. Vsakomur se les hlodi itd., ter po zahtevi takoj razžaga. Vskakdo pa sme tudi sam oblati, vrtati, spahati i. t. d.

Mestna hranilnica v Ptuj sprejemata
 do preklica vsako nedeljo in vsak praznik od 9. do 11. ure dopoldne vloge.

Ravnateljstvo.

Le nobenega strahu

pred azijsko kolero, kajti zamoremo se pred to kugo skozi higienični način življenja sigurno varovati.
 Držimo svoj želodec v redu in pazimo na največjo snažnost. Umivajmo večkrat na dan obraz in roke in dajmo vsakokrat v umivalno vodo nekaj **Lysoform** desinfekcijskega sredstva. Glasom poskusov v znamenitem Greifswaldskem zavodu tajnega svetnika prof. Loeffler uniči 2% na **Lysoformova tekočina** tekome ene minute baciljne kulture Cholere vibrio.

Lysoform naj bode povsod v zalogi.
 Cene originalnih steklenic so K — 80, 1-60, 2-80 in 4-60 v vsaki apoteki in drožeriji.
 Na željo pošljemo vsakomur zastonj in franko jako zanimivo brošuro od kralj. svetnika Aladár Kovách, direktorja rešilne družbe, z naslovom: „Kako se varujemo pred kolero“. Večjim trdkam pošljemo tudi več izvodov. 40

Dr. Keleti & Murányi
 kem. fabrika, Ujpest.

Vojna ura 1914.
 (Postavno varcovana.)
 Z dvojnimi rešilom: Njeg. Vel. cesar Franc Jožef I. in Viljem II. Z združenimi močmi ali pa Viribus unitis 1914 ali pa z oficijelnim zveznim križcem c. k. vojne ministarstva; jeklo ali nikel 5 K, z usnjatim napestnikom K 6.—, z radium-pripravo K 10.—, z žepno budilnico K 15.—, cena niklasta ura K 8.—. 3 leta garancije. Vojna verižica K 1.—, vojna budilnica K 5.—. Pošlje po povzetju prva zaloga vojnih ur 30

Max Böhnell, Dunaj IV., Margaretenstrasse 27/51.
 Originalni fabrični cenik zastonj. V nedeljo odprto.